

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10	—	kr.
Félévre	5	"	"
Negyedévre	2	"	90 "
Egy órára	1	"	"
Egyes szám ára 4 kr.			

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**.
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ**.

Hirdetési díj:

500 szavas polt. sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többz. r. hirdetések alk. szerint jutányos áron vételnek fel. Helyez. d. min. den külön boltatásért 30 kr.

A mi „Nagytemplomunk“

Te voltál és Te vagy erős Isten
És te megmaradsz minden időben.

(XC. zsoltár.)

Nagy Isten! a Te nevednek dicsőségére építették meg eleink e templomot; a Te nevednek dicsőségére igazgattattuk mi meg a foglalkozásokat, miket a muló időnek hatalma ejtett a muló emberi művön.

A Te félelmednek óltára kebelünkben honol. Kebelünk emez óltarán lángol a Te imádásodnak örök égő lángja. Hiszen Te mondottad a bölcs királynak *«Ez ama Ház, melyet Te építesz: ha az én rendelésemben járandasz és az én ítéletem szerint cselekedendel»* (Kir. I. könyv VI. 12.)

Bennünket kik egyenként kisebbek vagyunk a porszemnél, parányiságunk megösmérése vezérel a Te Házadba mert úgy érezzük, hogy a mikor ott egybe seregelve mutatjuk be, előtted buzgóságunk áldozatát: közelebb jut parányiságunk Hozzád, ki pedig mindenhol jelenvaló vagy.

Kik elhivattunk, hogy erőnknek gyengeségével, de igaz hitünknek ere-

jével és a Te hatalmadnak segédelmével munkáljuk Anyaszentegyházunk dolgait; imé bemutatjuk Neked, bemutatjuk ez Anyaszentegyház gyülekezetének, mire megbizattunk, fáradozásunk gyümölcsét.

Gyarlóságunk — tudjuk jól — nem alkotott tökéleteset, de ha «Házad falainak megigazitásával» a hitélet buzgítására, akár csak egy szemernyi szolgálatot tettünk is: a mi munkánk nem volt hiába való munka és a mi fáradozásunk nem esett hiában.

Szívbeli szent buzgósággal, igaz igyekezettel munkáltuk feladatunkat. Hisz buzgólkodásunknak kiadhatatlan forrása, szent vallásunk szolgálatának tudata volt, serkentője pedig ama tudat, hogy a Te tiszteletednek ez a szent csarnoka — mely gondjainkra bízott — nemcsak a kálvinista Rómának, a debreczeni reformatus ecclesiának, de méltó büszkesége az egész magyar protestáns egyháznak is.

A szabad vizsgálódás tanításán épült föl a mi protestáns vallásunk.

A szabad vizsgálódásnak és a lelki-ösmeret szabadságának ígeit hirdették

e b b e n a Templomban az Urnak hü szolgálói mindenha. És a Nemzet szabadságának ígeit jelentették ki e b b e n a Templomban a nemzetnek hü fiai, történelmünk ama nagy napjaiban, amelyek emléket hálás kegyelet őrizi míg N e m z e t é l e H a z á n.

A mit mi alkottunk semmi sem állandó. Örök csak a te törvényed. És a Te törvényed a «tiszta erkölcs». S e z a mi vallásunk is.

Jöjjetek keresztyének! Jöjjetek testvéreink a „Templomba“, mely a holnapi nappal nyitattik meg a háláadásra.

Jöjjetek imádni Istent; hálát adni az Urnak a munkához adott segítő szent lelkeért. Jöjjetek imádni Őt, hogy imánkban megtisztulván a szív, a lélek a földi salaktól: örök lánggal égő lángot gyújthassunk a «hitnek» és iker-testvéreink a «tiszta erkölcsnek» oltárán.

Debreczen, 1897. november 13-án.

Szinay Gyula

a debreczeni reformatus egyház gazdasági bizottságának elnöke.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A mi ünnepünk.

Gyuladj ki fénye régi, nagy időknek!
Te sugározd be a mi ünnepünk!
Es légy ma nekünk Hőreb csipkebokra;
S szóljon az Ur, mint hajdanán, velünk.
S a tisztes tábor, Kálvin ősi népe,
— Mely összeforrt ide egybegyült —
Hadd lelkesedjék első szent tüzedtől,
S hogy új időknek hívó kürtje zendül
Új küzdelemre, harcra is te küldd!

Ragyogjatok ránk századok kódén át,
Kik a nagy Isten nyelvén szoltatok;
Kik a sötétségben ülő világnak
Felhoztátok az éjbe vont napot.
Tanítsátok remélni, bizva bizni,
Ha kishitű a bűn-dajkált jelen;
Vezessétek az Urhoz vissza újra,
Mig vigalmán a titkos kéznek uja,
Mint Balthazárnak reg, meg nem jelen.

Ki Wittemberga templomára szegzed
Róma fejére szóló tételed.
Ki Kappelnél a harcmezőn kiomlott
Véredél Igéd' megpeesételed.
Ki ismeretlen sír ólén pihensz ott,
Ki ismeretlen sír ólén pihensz ott,
Hol minden kő nagyságodról beszél:
Kálvin! kinek neved ma büszke diszünk,
Lelkünk szemével im rátok tekintünk —
Láng Igetek legyen tovább vezér!

S te város! — hol a tiszta tannak egykor
Hegyen épült, erős bástyája állt;
Ki frigykötésre gyűjtöd össze itt ma
A testvérek és pasztorok karát,
Öltözz' fel újra szép mezédbe,
A hogy apaid láttak egykoron
Bérez, róna néz feléd tanulni töled;
Új ezredében a kétes jövőnek
Légy — mint valál — világító torony.

... Ragyogj ránk fénye régi nagy időknek!
Te sugározd be a mi ünnepünk!
Es légy majd nekünk Hőreb csipkebokra;
S szóljon az Ur, mint hajdanán, velünk.
S a tisztes tábor, Kálvin ősi népe,
Mely összeforrt ide egybegyült,
Hadd lelkesedjék első szent tüzedtől,
S hogy új időknek hívó kürtje zendül,
Új küzdelemre, harcra is te küldd!

Tóth József.

A renovált templom körül.

— A Debreczeni eredeti tárczája.

Irta: **Gondy Károly.**

A nagytemplom vegre felszabadult a sok építkezési lomtól. A ketreczes állványokról nem esett le senki, hiszen láttunk ennél veszélyesebbet a Kossuth utcai templom tornya körül. — A forgó szél újra teheti vad futását körülötte, csak éppen két vén ákáczos jegyene áll őrt az elejen, mint a két Révész szeleme, rendületlenül őri egyháza kincsét.

Jobban szeretném szobraikat látni két oldalt a bejáratnál. Miért is magasztaljuk csak egyre a politikusokat és nem a nagy papokat, kik oly olcsón biztosítják a bekét?!

A két jegyene nem illik már a templom kolossz elé, mint a nagy Tromeau tükörön felejtett játékszer, ugy eltörpülnek ottan. Bizonyosan a régi kerítés egylet gárdájából való, ki e két iker-testvér életének megkegyelmezett.

Minden szép a maga helyén, semmi sem csunya, ha jól van alkalmazva; hiszen a festő, a zenész éppen a disszonánzcra építi harmonikus szépségét. — A mi debreczeni szemünk itt a kálvinista Rómában elnézőbb, mint a pápista Rómában székeltő «piano regulatore» egylet kritikája, mely nemcsak e két felkiáltó jelnek, de még nagyobb emlékeknek sem kegyelmez, ha már egyszer utban van.

Helyébe az oszlopföket meg akarták fosztani a diszítéstől, pedig ezek kevésbé vannak utban; sőt tekintve az oszlopok rendkívüli magasságát viszonyítva a nyomott jóni oszlopfökhöz, szinte elmaradhatlan e csüngő girland. De hát ha már építünk, csak kell legalább a kalap másliján változtatni.

Vignola pápai építész római műveiben p. o. a Péter templomnál gyakran látjuk alkalmazását. Hogy az orthodox zsidó feje is klasszikus, ki tehet arról; de egyáltalán ha az ember arca a sokrendű orával volt kiindulója az oszlop rendszernek, valamint keze a tizedes rendszernek, melyben a V. az

Magyarország a párisi világkiállításon.

Lukács Béla v. b. t. t., az 1900. párisi világkiállítás magyarországi kormánybiztosának előadása. Tartotta az országos magyar iparegyesület 1897. nov. 11-iki ülésén.

Folyt. és vége.

Az eddig felhozottak eléggé illusztráltak azt a nagy mérvű fenyves keretet, amelyben a Párisi világkiállítás kepe elfog helyezkedni.

Igen természetes, hogy ilyen viszonyok között, ha az ország elhatározta, hogy a kiállításban részt vesz, a mi szervezkedésünknek is az eddig szokottnál nagyobb mérvben kell megindulnia.

Ismeretes, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur a párisi kiállítás ügyének legfelsőbb intézésére — saját elnöksége alatt — országos bizottságot szervezett. E mellett a különböző csoportoknak megfelelően több csoportbizottság alakult. Minden bizottságok számára sikerült mindazoknak közreműködését megnyerni kiknek tanácsára és munkájára számítani kell is, lehet is. Magának a kiállításnak rendezésével és végrehajtásával kormánybiztos nyert megbízást, akinek Budapesten és Párisban megfelelő segéderek állanak rendelkezésére. A kormánybiztos egyúttal a magyar kiállítás és a magyar kiállítók kizárólagos képviselője Párisban és a francia intézőknel.

Kiállításunk rendezésére vonatkozólag megjegyzendő, hogy az általános csoportbeosztást követi. Ennek elhatározásánál az az elv volt vezérelő, hogy a kultur népek sorában kell helyet foglalnunk.

A kiállítás technikája szempontjából sokkal könnyebb és egyszerűbb lett volna ugyan egészen külön pavilonban elhelyezkedni. A pavilont elég csinosan építhettük volna meg és abban azt, a mi nekünk van szűkebb és érdekesebben csoportosíthatunk volna. De akkor előállt volna az a helyzet, hogy valamennyi nemzetet az általános csoportokban helyezkedik el és csak Magyarországon, melyek a többi államok kiállításának keretében meg sem tudják találni a maguk helyét, vonulnak külön pavilonokba.

Ha a feladat megoldása így nehezebb is de helyzetünknek, viszonyainknak jobban megfelel, ambícióinkat sarkalja. És ha kellő buzgalommal, körültekintéssel, aldozat-készséggel, szellemi és anyagi termelésünk javainak helyes megvilágításával rendezzük kiállításunkat — a nehéz feladatot sikerrel is fogjuk megoldhatni.

Az a kérdés is felmerült, hogy minden csoportban vegyünk-e részt, avagy csupán azokban, melyekben magunkat előnyösen képviselhetjük.

E tekintetben úgy történt megállapodás, hogy a gyarmatúgyek kivételével valamennyi csoportban vegyünk részt. Már csak azért is, hogy haladásunkat, fejlődésünket minden téren és minden irányban bemutathassuk, vagy legalább jelezhessük.

Németország megengedheti magának, hogy pl. a nevelésügyi csoportokban is részt vegyünk, ha a kulturális csoportokban is részt veszünk, ha bemutatjuk a nevelés, közoktatás irodalom, tudomány és művészetünk terén szorgalmunk, igyekezetünk és törekvésünk eddigi eredményeit. És ha ezáltal csak annyit vívunk is ki magunknak, amit könnyen fogunk elérhetni, hogy bennünket, a kiket eddig kelet és nyugat mesgyéjén alóknak tekintenek, — ezentúl a művelt nyugathoz számíttassanak, — azt is sokat érő sikernek számíthatjuk be magunknak.

Mi azonban bizonyára helyesen cselekszünk, ha a kulturális csoportokban is részt veszünk, ha bemutatjuk a nevelés, közoktatás irodalom, tudomány és művészetünk terén szorgalmunk, igyekezetünk és törekvésünk eddigi eredményeit. És ha ezáltal csak annyit vívunk is ki magunknak, amit könnyen fogunk elérhetni, hogy bennünket, a kiket eddig kelet és nyugat mesgyéjén alóknak tekintenek, — ezentúl a művelt nyugathoz számíttassanak, — azt is sokat érő sikernek számíthatjuk be magunknak.

A területet, mely rendelkezésünkre fog állni, véglegesen még csak néhány csoportra vonatkozólag állapították meg. — A többi csoportok helye iránt még folynak a tárgyalások, a amelyek azonban e hó végéig valószínűleg eredményes befejezést fognak nyerni.

A külföldi nagyarányú igényei mellett, a

melyet a szűkre fogott területre vonatkozólag támasztanak, a francia igazgatóságának nehéz a feladata. Megnyugvással konstatalható azonban, hogy bár a mi igényeinket sem fogják egészen kielégíteni, a többi államokkal szemben bennünket háttérbe nem fognak állítani. Erről már a kiállítási terület megosztásával megbízott uraknak, különösen Picard vezérbiztosnak, Del-nnay Belleville helyettesének és Vivier de Streel, a gyarmatügyi miniszterium államtitkárának előzetes megbeszélésével és rokonzenvezéssel bennünket.

A csoportokban nekünk eddig kiosztott egyes területek 400 m²—200 m² között változnak. Ezek a területek belüli kiállításunkat önállólag állami függetlenségünk kiállításunkkal rendezhetjük és fogjuk is rendezni.

Ismétlem, nehéz lesz a feladat: kiállításunkat 14 csoportra szétszórtnan rendezni, de meg kell a nehézségekkel birkózni tudásunk és leleményességünk teljes értékesítésével, ha csak nem akarunk az exotikus államok sorába lépni.

A legelső dolgok tehát, hogy tisztába jöjjünk azokkal a szempontokkal, melyek szerint kiállításunkat rendezni kell.

Minden csoportban ki kell majd választanunk azokat az ágazatokat, ipari szakokat, a melyekben a legerősebbek vagyunk, a melyekben a fejlődésnek már egy bizonyos fokát elérjük. A magyar földnek vannak oly erős, hatalmas ipari vállalatok, a melyek a magyar föld termelésében, hazánk speciális viszonyaiiban gyökereznek. Ezek mellett az utóbbi évtizedek erőfejlesztése folytán nálunk elért jelentékenyebb haladások eredményei is bemutatásra kell, hogy kerüljenek. Természetesen nem fogunk mindent kiállítani, a mit Magyarországon termelnek, mindent a mivel csak rendelkezünk. Tudnunk kell különbséget tenni országos és nemzetközi kiállítás között.

Országos kiállítás esetében itthon vagyunk, a távolság ennél fogva nem okoz nehézségeket. A terület szűk volna sem akadályoz bennünket, és végül magunk akarjuk megismerni önmagunkat. Nemzetközi kiállítás alkalmával a távolság, a szűken mért

ember egész kezét öt ujjával és a X. a két kéz összetételét ábrázolja.

Az ember a világeremtéstől önmagából indul ki és önmagát bálványozta. Nem áll, hogy mi az Isten képe, hanem megfordítva, az Isten a mi képünkre lett utjabban a jeles olasz festők által megteremtve.

Ha már minden áron a templom arculatán változtatni akartunk, el kellett volna homlokáról tüntetni az éketlen nagy három szöveget (Frauenspitze) az oszlopok felett, mely úgy mutat rajta, mint a papír süveg a gyermek katonasámban; óriási ablakait pince lyukká alakonyítja, egy óriási kaliczkává degradálja a nagyságáról csak akkor van fogalmunk, ha közvetlenül az oszlopok mellé állunk mértékül.

Az igazán nagy templom csak szemben a legsilányabb, bármely más oldalról tekintve szebb, sőt a Peterfa utról jövő felségesen mutat.

E három szegű generális süveg előtornác tetéjében igen szép, mint p. a muzeumban vagy a brüsseli bözzen, ahol nem mint főmotív vonul végig az épületen.

Nem csak a mi Istenünk, de a templomunk is egy erős vár, még pedig most szurkos tálon szervirozva. E dicsz falvéd a kutyák ellen eléggé megfelel, de a kutyánál is kutyább embert még ez sem riaszt vissza, bemocskolja a magasztos vár szent bástyáját.

Az Isten várának 4 kapuja nem nyílik divatosan kifelé, tüztől nem igen lehet itt tartani, mint a színházban, ahol a görög, szén, gáz, magnézium lángok és üszkös széndarabok egyszerre nagy bajt okozhatnak. A templomban is a szent beszéd heve mellett elferne a légfűtés legáltalább egyszer a héten, ha már a komédiának mindennap fűtenek.

Tudom, hogy sokan a hívők között nem vették figyelembe a kapuk réz kilincseit, raj-

tuk mily remek színű bolombok váltják fel egymást.

Maga a fozantyu egy kisebb és nagyobb makkból van összerakva: az erős és diadaljelképe. Az összekötő tengely végét egy repülő sas védi: ez az összetartás erős kapását ábrázolja. Tetejében a védelemre kész oroszlan áll, lesve a fenyegető támadókat. Legszébb a zár boríték. Felső sarkában a Nap veti ragyogó sugarait; a kuleslyuk egy felhold és csillaggal díszített török pajzsot vezet annak jelölül, hogy a keresztényiség csak ezen keresztül vihette győzelemre szent zászlaját.

Ezeket vedd fontolóra jó keresztényen ha az anyaszentegyház ajtaja előtt alsz és érezzed mind a t egy szívvel egy lélekben ha az igaz hit várkapu küszöbét átledel!...

E szép, igazán költői felfogással tervezett rézkilincsek csak kezdetleges kivitelűek, sőt egyes darabokból összetakolva és egytől-egyig hiányosak. Helyén volna vagy kiegészíteni a hiányzókat, vagy újra egy darabban átönteni őket, mert ez a jelentéktel-nnek látszó tárgy a reformáció legszebb eszméit képviseli és egy fogásra adja kezünkbe.

A torony az, min az ujtás legjobban meglátszik. Az órának mint a szemnek újra aranyos szöke szemöldököt festettek; vele az idő meg van koronázva. Hálával és örömmel tekint innen a magasságból vissza az egyház a mult idokra, midőn — hiszi — nem sajnálták az aldozatokat szellemi és anyagi kincsei gyarapítására.

Valljon ha újra felbontják a gombját tesznek-e bele rektor magnificust? akad-e újra egy Dágenfeld, ki magát a legmagasabb helyre bekopertáztassa?

Az a kár hogy az aranyozás nem tűzben történt. A szántó-vető már most is panaszkodik, hogy nem tündöklök úgy egyházá-

nak a csillaga... hát még később midőn az eső, a fény, a lakkot az aranyával elugrja, hátra hagyva a baptisták rozsdás foltjait!...

Kisebb falu helyen oly megnyugtató és megható, hogy a temető a templom közelében van. A pap továbbra is pástora marad pihenő nyájának, örökös gondoska és gondozója marad a jó szívű adakozók emlékeinek. Emlékünk ott él a templom közélében, a honnan lelki ödvöket merítették, ott ujjal minden tavasszal a primulával a gondozott sirhalmon.

Ugyan ezt érezzük ha az eszmenyi temetőbe, az emlékertbe lépünk, hol nem hamvakat jelöl, de dicsőítettek hirdat az emlékekben a halás utókor. Oly eszmenyi mint a görögöknél a hamvvedrek, melyben otthon csak azt őrizték, mit a tűz meghagyott és semmiféle elem többé nem pusztíthat. Ez az a kitűrekeztelen lélek, mely ott lengedez a újak tetejében, ott ereszkedik mint a harmat még a legparányibb fűszálra is és gyémánt fenyben száll vissza a mennyek alkotójához!

Talán a kegyelet mellett érvelek, ha a kert a templom oldaláról is vas rácsal bekerítetném és csupán itt és az átellenes kollegium oldalán engednék a közepén bejartot, illetőleg átjartot.

Igy felszabadulva a templom környéke nem jarna fel a közönség a bástyára és fülkéibe kivált most midőn az aszfalt oly csalogató!

Es most konduljon meg újra az átöntött Rákóczy harang az átötözött templom felett. Rákóczy nagy szelleme öntsön belénk új erőt, hogy a fenyegető veszélyben az egyházi és világi békét megvédhessük. Amen!

terület mind gátat képez és azonkívül még az egész világgal kell versenyeznünk. Itthon a magunk jóakaró szeme bírál, amott a külföld.

Világos tehát, hogy az összes népek bírója szemé előtt tartandó világversenybe küldendő objektumokat nagyon meg kell válogatnunk. Nem tömeges kiállítással, hanem a tárgyak helyes megválogatásával és ügyes elrendezésével álljunk ki a porondra.

Ennek az elvnek leginkább megfelel a kollektív kiállítás. Nekünk tehát ezt a módot kell választanunk már azé tiszta, mert, — mint említettük — a kollektív kiállítás mellett sincs kizárva az abban résztvevőknek egyéni érdekesítése.

Egy másik szempont, amelyet szintén figyelembe kell vennünk: kiviteli érdekeink istápolása. Nem helyes az a nézet, amelyet némelyek vallanak, hogy a francia piac nem bír ráok nevére nagy gyakorlati értékkel, hogy a kiállításban való részvétel kereskedelmi érdekeinknek nem sok szolgálatot tehet. Hiszen Párisban a nagy nemzetközi ünnepély alkalmával nemcsak Páris lakosságával, nemcsak Franciaországgal, hanem az egész világ különféle népeivel fogunk találkozni.

Ott lesznek szomszédaink is és a keleti államok kereskedői is, akik, ha látni fogják világkiállításunkat, termelőisünknek gyártásunknak különböző ágazatait, kivitelre alkalmas termékeinket, ipari feldolgozásra feldolgozható kiváló nyers anyagainkat, bizonyára szívesen fognak összeköttetésbe lépni a magyar kiállítókkal, akikkel különben alig van alkalom megismerkedni.

Azt talán felesleges is említeni, hogy a kormány és annak minden tagja készséggel és lelkesedéssel támogat minden olyan törekvést, a mely kiállításunk sikerét biztosítja. A törvényhozás 1.500.000 forintnyi hitelt bocsátott a magyar kiállítás rendelkezésére. Az állami hozzájárulás azonban ezzel nincs kimerítve, mert az említett összegben az állami intézmények és üzemek kiállításának költségei nem foglaltatnak benne.

Szóval a kiállítás rendezésére az eddigi külföldi kiállításokra szánt összegeknél sokkal jelentékenyebben áll rendelkezésre. A kiállítási alappól ennél fogva ott, ahol szükség van, bizonyos mérvű támogatásra is számíthatnak egyesek.

A támogatás abban állhat, hogy — ahol a körülmények indokolják — az installáció, esetleg a szállítás költségeinek egy részét a kiállítási alap fedezi. Vagy, hogy a kormánybiztosság közgei Párisban, a kiállítandó tárgyak elhelyezése és felügyelete körül bizonyos teendőket magukra vállalnak. Ez által az egyes kiállítók eltekinthetnek külön kezegek kiküldésétől, és így tekintélyes megtakarítást eszközölhetnek.

A kiállítás sikere érdekében a kormánybiztosság különösen kezére jár a vállalkozóknak egyes figyelemreméltó esetekben, hogy nagyobb megrendelésekhez juthassanak. A királyi palota, a fővárosi építkezések kedvező alkalmat nyújtanak ily irányú támogatásra. Főpapjaink és főuraink is bizonyára hazafias feladatulknak fogják tartani hogy ilyen tekintetben a kiállítás érdekében közreműködjenek.

Fényes példával járt elől maga a király a kiállítás iránt: legutóbb elrendelte, hogy a királyi palota egyik terméke, a Szent István termel tisztán a magyar ipar kézzel készített tárgyainak rendezésére szolgáljon.

A koronás király buzdítása talán még nagyobb lelkesedésre fogja az sztokekracziánk ismeretes hazafiai buzgalomát hangolni.

De a vagyonos polgárság támogatására is nagy szükség van. Amint, hogy remélhető az is, hogy egyes állami intézmények és a vidéki nagyobb városok és tekintélyesebb megrendeléseket fognak tenni oly célból hogy a rendezett tárgyak, mint a magyar ipar kiválóbb termékei a párisi kiállításon bemutatásra kerülhessenek.

Mind ezek után engedjék meg, hogy önkéntes és önkéntes által az ország összes iparosaihoz azt a hazafias kérdést intézzem, hogy a

nagy nemzeti munkában mindnyájan legjobb erejük és tehetségük szerint vegyenek részt. Az előkészítő munkálatok az illető csoportbizottságokban, amelyekkel a kormánybiztosság teljesen egyetértőleg jár el már teljes folyamatban vannak.

A legközelebbi napokban felhívást is fogunk kibocsátani, a melyben Magyarország minden számot tevő iparosát és eddigi kiállítóját tájékoztatni fogom a kiállításról, és felkérem az abban való részvételre.

A részvételt január közepéig kell bejelenteni. Ez csupán előzetes tájékoztató jellegű. Az egyes kiállítandó tárgyak szakszerű bejelentése még azután későbbre marad.

Az előzetes felhívással remélem, hogy sikerül majd a kiállítási szándékozók figyelmét felkelteni. Az említett jelentkezésekből másrészt a résztvevők számára, a részvétel módozataira és a területi mikénti felhasználására vonatkozó adatokat fogjuk összegyűjteni.

Megvagyok győződve, hogy a felhívásra csak igen jó választ fogok kapni Magyarországi iparosaitól, a kikre, valahányszor hazafias feladatokról volt szó, mindig lehetett számítani. Remélem, hogy most, a mikor Magyarország munkásságáról, szorgalmáról, haladásáról és fejlődéséről kell a külföld előtt tanúságot tenni, a magyar iparosok ismét első lesznek a kiállítás sikerének előmozdításában.

Mindenki, a ki hozzájárul a magyar kiállítás sikeréhez, egyszersmind hozzájárul ahhoz, hogy Magyarország a világ előtt bebizonyíthassa, hogy az európai nagy fejlődés mögött semmivel sem maradt el és hogy a többi kulturálatlanok között méltán foglalhatunk helyet.

Az országos iparegyesület és Magyarország iparosága mindig megértette a hazafias buzdió szövegét. Kérem tehát a nagy munka érdekében az országos magyar iparegyesületnek és a munka embereinek támogatását, lelkes közreműködését.

KÜLFÖLD.

Az osztrák helyzet változatlan s a Badeni és Bánffy kormányok közt kitört konfliktusban nincs teljes világosság. Bécsből olyan értesítést adnak, hogy Badeni gróf állása sziklaszilárd, legalább addig, míg a provokatorium kérdése elintézve nincsen. Badeni gróf már több ízben előterjesztette lemondását, de az uralkodó nem fogadta el. Bilinszki pénzügyminiszter beszédét is sokféleképpen magyarázzák, főként olyképpen, hogy a miniszter célja: az osztrák gazdasági helyzetet tisztázni az osztrák gazdasági helyzetéről. Az a hír Bécsben, hogy a mi Bgárdival és Kálnokyval szemben sikerült Bánffynak, most nem fog sikerülni Badenivel és Bilinszkiel szemben. Felhivatalosan jelentik, hogy a király Bánffy bárót sürgős magán kihallgatáson igen kegyesen fogadta s kifejezte abbeli reményét, hogy a két kormány közt támadt differenciát sikerülni fog hamarosan megszüntetni. Nyilván ugyanazt a reményt fejezte ki Badeninek is, a kit Bánffy után fogadott háromnegyed órai kihallgatáson. Egyébként még mindig bíznak abban, hogy sikerülni fog a kritikus napig, december 1-eig, parlamentáris uton elintézni a provokatoriumot.

Braziliában ostromállapotot hirdettek ki hogy elfojtsak az elnök élete ellen szólt összeesküvést. Amerikában előkövek lenni, az sem valami kívánatos állapot. Csaknem olyan keserves, mint házelőnek lenni — Bécsben.

A német katonai büntető törvény. A német szövetségi tanács a napokban tárgyal egy javaslatot, mely a katonai bíraskodásról szól, de a mely egyáltalán nem jelenti a katonai bíraskodás reformját Németországban. A javaslat merőben különbözik attól a tervezettől a melyet a Reichstag igazságügyi bizottsága tavaly tárgyal, a nélkül, hogy a Hazuyit ülése elé vitte volna, mivel a kormány a fontosabb kérdésekre nézve nem tudott megegyezni a bizottság többségével. A budesrath elé terjesztett javaslatban szó sincs a peruj-

tásról, sem pedig az elítéltek kárpótlásáról. Nevezetes a Budapesti Hírlap értesülése, hogy Fejérváry honvédelmi és Erdélyi igazságügyi minisztereknek múlt vasárnapi bécsi útja és királyi kihallgatása a katonai bíraskodás tervezett reformjával van kapcsolatban.

Goluchovszky útja. A Rómában megjelenő felhivatalos Opinione Goluchovszki monzai látogatásáról azt írja, hogy az osztrák-magyar külügyminiszter meggyőződhetett arról, hogy Olaszország szintén ragaszkodik a szövetségi szerződéshez, amely nem gátolja a szövetségeseket abban, hogy barátságos viszonyban éljenek a szövetségen kívül álló hatalmasságokkal is. Ausztria-Magyarország, mely barátságos összeköttetésben áll Orosz és Franciaországgal, hatalmasan hozzájárul ahhoz, hogy Olaszország mind bensőbb viszonyba lép a kettős szövetség hatalmasságaihoz. Európa nemzetközi helyzete a legnagyobb mértékben kielégítő. A monzai látogatás és a hármas szövetség szilárdabb, mint valaha és becses tradíciója marad az olasz külügyi politikanak.

A görög-török béke ügye.

A kéleti veszelem még mindig eleven parázs. A görög-török béke sehogysem tud létesülni s a Köln. Ztg. értesülése szerint egy hamar nem is lesz elvégezhető. A békétárgyalásokat ismét el kellett halasztani, a legnagyobb nehézséget a török fölön élő görögök jogállapntának szabályozása okozza. Eddig tudvalevőleg a Törökországban lakó görög alattvalók k i v e t e l e s t ö r v é n y e k o l t a m á b a n á l l o t t a k, a p o r t a m o s t e z e k e t m e g a k a r j a s z ü n t e t n i. D e a h e l y e z e t v á l t o z á s a B u l g á r i á t i s é r i n t e n é. A g ö r ö g m e g h a t a l m a z o t t a k m a k a c s u l t i t a k o z n a k e d d i g i e l ő j o g a i k m i n d e n c s o r b i t a s a e l l e n s á l l a p o n t j u k b a n t á m o g a j a ű k e t e g y n a y k ö v e t s é g, a m i k ö l ö n b e n a p é n z ű y i e l l e n ö r z é s k é r d é s e n é l i s m u t a k o z i k. I m e, i l y e n a h a t a l m a k h i r e s e g y e t é r t e t e s e a g ö r ö g t ö r ö k k é r d é s e n b e n. M é g m o s t i s v e s z e k e d n e k a n a g y b a t a l m a k s a d d i g T e z s z á l i a t ö r ö k k é z b e n m a r a d, g ö r ö g l a k o s a i f ö l d ö n f u t ó k s G ö r ö g o r s z á g a n y a g i l a g m i n d j o b b a n p u s z t u l.

IRODALOM

A tatárok Napoleonja. A nagy Dzsengisz-Khán történetét beszéli el a Történelmi Könyvtár legújabb füzetében Lázár Gyula dr. A latin közmondás igazsága, hogy a történet az életmestere, e vállalatnál valóban bebizonyult. Évtizedek óta látja el ifjuságunkat és a mivel községet történelmi kézikönyvekkel, melyek meglevenitik a világtörténelem és hazai história nagy eseményeit, korszakalkotó alakjait. A jelen füzet a nagy tatár vezér életét beszéli el, aki dicsőséges pályafutásban egy világalom alapját veti meg. Érdekesek a mongolok szokásairól és erkölcséről való leírások és kelleszemes általán az elbeszélés közvetlen, meleg hangja. Képek is bőven vannak a csinos könyvben, mely 40 krajczáron kapható.

Verner E. összegyűjtött regényei és elbeszéléseinek a 2-ik füzetét a mai postával »Verner E.« a modern regényirodalom legkiválóbb és legkedveltebb irónője, érdekesítő mesészővés és gyönyörű irályánál fogva a híres és népszerű Marlittot is tulszarnyalja. A füzet legfinomabb papiron nyomva, gazdagon illusztrálva és mégis csak 15 krba kerül, mi által lehetővé akarja a kiadó Nagel István tenni; hogy ezen különös becsesel bíró mű mindenki által megszerezhető legyen. Minden héten 1 füzdt fog megjelenői. Mutatvány füzetekkel mindenkinek szívesen szolgálak.

Verne munkáinak illusztrált magyar kiadásából most kaptuk meg a 76—82 füzeteket és ezekben az uszó sziget cz. regényt. A mint a népszerű író minden munkájában valamely nagy természeti probléma oldódik meg előttünk, jelen regénye is egy izgalmas, kalandos utazás leírása keretében a vizek titokzatos, mélységei világával ismert meg. A költő képzeletének még csodálatosan merész csapongását követjük, a tudás, az igaz észrevetlennül lopózik elmánkbe. — Ez az, a mi Vernét minden idők legnagyobb írói közé emeli és ami nagy népszerűségét megmagya-

rázza. A regényt G a a l Mózes avatott tola ültette nyelvünkre és a füzetek külön-külön is kaphatók 20 kr-ával minden könyvkereskedésben.

András a gazda Gotthelfnek, a kinek születése napját épp most ünneplik századik — évfordulójában van egy h i r e s regénye **A n d r á s a s z o l g a l e g é n y r ö l**, mely évtizedek óta a magyar népek kedvelt olvasmánya. Ennek a régi és sokat olvasott könyvnek a folytatását beszéli most el jó magyar nyelven **S z i v o s** Béla. A mily érdeklődés kísérte annak idején a szegény szolgálégény kemény sorsát, épp olyanul olvassuk most a tehetős gazdát, a ki a maga erejével és becsületos szívvel szerzte meg a jómódját. Roszindulatu emberek feire vezetik egy-egy pillanatra az egyenes utról, bajba is keverik, míg az ő józan esze vissza nem téríti és helyre ne állítja a megbontott nyugalma. A könyv e részben kitűnő példával szolgál s mint a nép erkölcsét javító olvasmány, e téren a legkiválóbbak közül való. Az ily könyv terjesztése az arra hivatott közegeknek nemes feladata volna. Megjelent a Vasárnapi Könyvtár tetszetős füzetek közt, és izléses képei a Franklin-Társulat ily ócsó munkánál igazán dicséretre méltó buzgalma vállalnak. Ára 40 kr.

TARKA ÉLET.

Bilinszky-Bánffy.

Bilinszky, Bánffy össze mentek.
Ez se enged, az se kagya!
Mindkettő mutogatja most,
Hogy milyen nagy a hatalma!

Bilinszky bécsi mazzaságból,
Bész Bánffy Dezsőt megveti,
S Dezső viszont — dehogyan hátrál —
Az öklét mutatja neki.

Am a vége, a vége lesz csak
Még a furcsa valami,
Európa népei ezt
Kacagva fogják hallani.

A végén kitáruznak majd
Bilinszky Bánffy karjai,
Hosszu csókban forrnak össze
Bész diplomaták ajkai.

Mert hiába mutatni kell, hogy
Melyik hátrabb, melyik viterebb,
De a hatalom mindkettőnek
Megis a jobb az edesebb.

Vizkura Magulicsán.

Nagy esemény híret jelentem: az orvostudomány terén kiűtött a forradalom. Magulicsa nagy szülöttje Fluérás Petru a Selyem lepedő-höz címzett vendéglő kis termében szenzációs felolvasást tartott, melyben halomra döntötte az egész gyógytudományt. Nincs többé kopászság! Vége a tyukszemnek!

A felolvasást nagy és díszes közönség hallgatta végig. Ott volt: Pajkucz János törvénbíró diszmagyarban, Asápuháza Jubaj körüli közgyám csizmában, Lupucei Adám körallatorvos a magulicsai orvos egyesület második elnöke Kárbol Geza gyógyszerész, torna egyesületi tag és tüzoltóparancsnok — a magulicsai hegy-orségből: Csóthy Garibald m kir pénzügyőr, szemléző és neje, szül. Edebygen Stefánia Csipkés József m kir csendőrvezető és Lepeny Imre m. kir csendőr.

A szép nemet, mint a fentebbiekből látható csupán Csóthy Garibaldné uraszonny, a magulicsai nőegylet védőasszonya képviselte Szibinka Lóna kisasszony távolmaradása sok szóbeszédre szolgáltat okot, most a kisasszony nagy bámolója Fluérás Péter urnak.

A felolvasás kezdete d. u. 6 és fél órákor Magulicsa lelkes közönsége percekig tartó: éljen a vizkura!... se treasca apă! kiáltásokkal üdvözölte nagy szülöttjét, ki erre az alkalomra cipőt húzott.

Fluérás ur a felolvasó asztalhoz ült.

»Uraim és imádott hölgyeim! — így kezdé. Bejártam hétszer a világot és azon tapasztalatai eredményre jutottam, hogy a víz (élénk felkiáltások: se treasca apă! se treasca Fluérás!) nagyot lendít az állati létben. — Próbáltam önönmagamban. Ime kegyeskedjenek reám nézni. Testem mindenik része csupa vas. (Se treasca Fluérás! Csóthy Garibaldné ő n a g y s á g a mélyen felsóhajt: ah!) Nekem se volt mindig tökéletes testem. —

(Lássuk! Lássuk! Egyébiránt Csóthy Garibaldné ő n a g y s á g a n is megizentem, hogy fogadja tiszteletemet. (Csóthyne fejével bólint. Avagy méltóztassanak megnézni elv és bajtársamat K e v e r e s á n Lubomirt, Eddig mankóval járt, most csupa láb. Avagy mutassa meg Lupucsell doktor ur ádáz tyukszeminek egykor dusan hajtott gyökereit...)

Egy pillanat... és Lupucsell doktor ur leruga csizmait. Hah! Lucru cu dăcu! Gyönyörű, gyönyörű!! — hangzik mindenfelől.

Fluérás ur ekként végzé: »Es most melegen ajánlom a hideg lemosást, felmosást, alamosást, kimosást, szétmosást, keresztülmosást, felülmosást. (Csóthy Garibaldné: nagy mosás!) igen a nagy mosást is, mert a víz az minden. A víz az edesebb mint az anyatej vagy az első szerelem, üdítőbb, mint Itálix legzamatosabb citromai, a víz a víz (Éljen a víz! Se treasca apă!)

Most Lupucsell körallatorvos ur szólott: Oh, büszkeség! Magulicsán! Neved legyen ezután Magulicsai Nagy Péter. Adjon neked az Isten annyi vizet, amennyi a tengerben van Ezzel az ülést bezárom.

Pajkucz János törvénbíró (haragosan felugorva) kérem Önnek nincs joga ehhez. A bezáras az én jogom. (Ugy van! Ugy van!)

Lupucsell: E szerint indítványozom, hogy Fluérás Péter ur mutassa meg nekünk vasizmat természeti bajaival. (Egy sikoltás és egy zuhanás. Csóthy Garibaldné uraszonny ajutlan összeesik.)

Lupucsell: Azért csak lássuk, lássuk! (Lássuk Fluérást!) Lássuk magulicsai Nagy Nagy Pétert! — hangzott mindenfelől.)

Fluérás Péter ur engedve az óhajnak ledobá magáról a lepleket és ott állott teljes pompájában Magulicsa nagy és dicső fia.

Csóthy Garibaldné uraszonny álmodva álmodik nagy gyönyörűségekről.

Egyedül az orvostudomány öltött gyászruhát.

Ujdonságok.

* **Isteniszteletek.** A holnapi vasárnapon a következő sorrendben tartanak az isteniszteletek: A nagy templomban 9 órákor Dicsőfi József lelkész s egyszerűs mind a nagy templomban első isteniszteleket a renoválás óta; Kistemplomban Szilágyi Imre s. lelkész; Kossuth-utcai templomban Mitrovics Gyula lelkész; az Ispóty templomban KTóth Kálmán lelkész; az ágost. hitv. ev. templomban Hajász Lajos hitoktató és s. lelkész tartja 10 órákor az isteniszteleket.

* **Ipari szakiskola Debreczenben.** Mint már említettük, Debreczen sz. kir. város tanácsa a ker. és iparkamarával és az iparos körrel együttesen a város három képviselőjének vezetésével küldöttség útján juttatta el a keresk. miniszterhez a tegnapi napon azt a memorandumot, a melyet a Debreczenben felállítandó állami felső ipari szakiskola létesítése érdekében készítettek az illetékes tényezők. A küldöttséget Vörös László államtitkár fogadta, aki kijelentette, hogy a legnagyobb örömmel vesz tudomást a mozgalomról, mert a szakiskola mielőbbi létesítésére szükség van, azonban addig, míg valamely város a létesítéséhez segédkezett nem nyujtott, hozzáfogni és az előkészületeket megtenni nem lehetett. Épen ezért biztosat ma még nem tud arról mondani, mivel kellene az iskola

fenntartásához a közönségnek a létesítés esetén hozzájárulni, az azonban már ma is bizonyos, hogy legalább is az összes építkezési költségeket fedeznie fog kelleni a városnak, mert ilyen árt akármelyik más város is szívesen megad érte. Ő tehát azzal az ígérettel veszi át a memorandumot, hogy az előmunkálatokhoz már a legközelebbi időben hozzá fognak kezdeni s ha a várossal a tárgyalások eredményre vezetnek, kész a szakiskola felállításához a szükséges összeget már az 1899 évi költségvetésbe felvenni s ez esetben az még azon évben meg is lesz nyitható. A küldöttség megköszönve az államtitkár jóakarátat s a legnagyobb meglepéssel távozott a miniszteriumból.

* **A debreczeni színészet 100 éves jubileuma.** Tudvalevőleg a jövő év nyarán augusztu-ban lesz századik évfordulója az első magyar nyelvű színelőadásnak, amelyet Debreczenben mutatott be a br. Wesselényi Miklós pártfogása alatt Kolozsvárról kijött erdélyi magyar színjátszó társulat. E nevezetes évfordulót méltó formák között ünnepli meg Debreczen város közönsége. Értesülésünk szerint Roncsik Lajos kulturtanácsnok színhazi felügyelő már régibb idő óta foglalkozik az ünnepély rendezésének eszméjével, de másoldalról a Csokonai körnek sem kerülte ki a figyelmét a magyar Thalia első tanyá-ütésének századik évfordulója s mint annak idején említettük, még az okt. 12-én tartott választmányi ülés albizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy ez a körre háruló feladatok megállapítása tárgyában a javaslát dolgozzon ki. Az albizottság, melynek tagjai: Puky Gyula kir. táblai elnök vezetésével, Geresy Kálmán tankerületi főigazgató, K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész, dr. Bartha Béla jogtanár, Zoltai Lajos f. szerkesztő választmányi tagok, Puky Gyula elnök szombaton ma d. u. 4 órára hívta össze saját helyiségébe, a módosított megvitatása végett. Az már most az a döntő kérdés, hogy a városi tanács a maga kezébe akarja-e ragadni a rendezés munkáját vagy pedig átengedi egészen — amint Váradon történt a Szilvágyi térsasággal — vagy csak részben osztja meg a Csokonai körrel? Szerintünk leghelyesebb voloa, — ha a két vezér tényező: a tanács és a Csokonai kör együttesen csinálnák meg a jubillaris ünnepeket, melynek országos jellegű tevést óhajtuk a magunk részéről.

* **Névmagyarosítás.** S c h w a r t z Jenő, lapunk volt munkatársa, magánhivatalknok Nagy-Károlyban, S c h w a r t z J. Imrénék, a Debreczeni Lapok szerkesztő-kiadójának testvére belügyminiszteri engedéllyel S z é k e l y re változtatta nevét.

* **Jog és pénzügyi bizottsági ülés.** Debreczen város jog és pénzügyi bizottsága csütörtökön délután ülést tartott a városhaza nagy tanácstermében, a melyen V e c s e y Imre tanácsos elnöklété alatt jelen voltak: Mark Endre, Komlóssy Dezső, Kerohoffer József, Szabó József, Sahl Geza, Zador Lajos, Magos György, Czégely Ferencz és Varga Károly jegyző. Az első tárgy volt a debreczeni ref. egyháznak tanítói korpótléka kért 2000 frtos evisegely kérelme. A 95 és 96 évről az egyház kezelése alatt levő ingyen iskolázatás pénztár állását mutató forgalmi kimutásból erről győződött meg a bizottság, hogy ha ezen pénztár jövedelmei nem fordítatnak az öt nem terhelő kiadások fedezésére, képes lesz fizetni a tanítók korpótlékát, segélyezésre tehát nincsen szükség. Targyalta meg a bizottság — az építés szabályrendelet pótlására főmérnök által beterjesztett és az építési bizottság által tárgyalat és az építési bizottság szintén elfogadott és elfogadásra ajánlott. Németh Gábor polgárosítását 60 frt fizetés mellett javasolja. Kis Miklós építkezés iránt való kérvényét addig, míg a szepitési és kisajátítási pénztár ügyében alkotott szabályrendelet életbeletpetve nem lesz, a napirendről levenni javasolja.

*** A nőegyleti választmány gyűlése.** melyre az elnöki meghívót már közöltük, holnap d. e. 11 órakor lesz az árvaház üléstermében. Ugy halljuk, hogy az elnökség nagyon érdekes propositiókat fog tenni, a téli mulatságok ügyében melynek jövedelméből a mostani inszeres időben nagyon is szükséges népkönyvtár felállítását tervezi.

*** Nem kapunk posta igazgatóságot!** Az ipari szakiskola ügyében tegnap Budapestre jött debreczeni küldöttség azzal is meg volt bízva, hogy igyekeznek a kormány jóakarátát s esetleg ígéretét kinyerni arra nézve, hogy Debreczen sz. kir. városa posta és táviró igazgatóságot kapjon. Ez a kérése a küldöttségnek azonban már nem vezetett olyan jó eredményre mint a másik, mert Vörösi László államtitkár kijelentette, hogy a m. kir. posták és távirók igazgatóságának mai beosztása minden tekintetben megfelel a kívánalmaknak annyira, hogy a közel jövőben, sőt akár egy évtizedig annak megváltoztatására semmi tekintetben nem lehet gondolni.

*** A czimbora.** Szabolcs Ferencz bérsgazda a Szabolcs Ferencz tanyáján megunt a sok munkát s ezért 150 forinttal a zsebében bejött Debreczenbe, hogy itt valami könnyebb természetű foglalkozást szerezzen. A hajduböszörményi országot felől vonult a városba, ahol pedig Debreczen a hatvan utcával kezdődik. Mivel hatvanutca viszont a Vörösi Ökörrel kezdődik, mi sem természetesebb, minthogy Szabolcs Ferencz bevitelt tevédni a Vörösi Ökörhöz címzett, szonjúságot intézte ahol szerencsére össze is találkozott Elek és Sándor nevű kedves czimboraival, aki foglalkozására nézve jelenleg facser, máskor — ugy néha napján — szabolegy. A találkozás csak növelte az ivási hajlamot s rövid idő alatt tünényesen kiittak magukból a józanágot. Mikor tele lett a kebel, elmentek a Kossuth kávéházba, ahol mar egy féliternél többet nem tudtak beszorítani. Emiatt csakhamar oda hagytak ezt a csárdát is és mivel az idő ugy is éjfél után járt, a Szabolcs indítványára leültek egy utcai padra pihenni, ahol el is szunyadtak az Urban. Nehány óra múlva Szabolcs felébred, de akkora czimbora már nem volt mellette, ugyszintén a pénzét tartalmazó bugyelláris is hiányzott. Hamar a rendőrségre szaladt a hol elbeszélte hogy a pénzt meg a kedves czimboraját ellopta valaki mellőle. A rendőrség ugy vélekedett, hogy ahol a czimborát megtalálják, onnan a 250 forint nem lesz mesze; ezért az elveszett bajtárs felkeresésére indultak, akit a Vörösi Ökörben meg is találtak. Epen kártyáztott javában s a játék izgalmai annyira elvették az eszét, hogy sem Szabolcs sem a pénzre nem tudott semmiképen visszaemékeznit. Ez azonban nem segített rajta, mert egy vörösiökörbéli nőnemű pinczér határozottan emlékezett rá, hogy együtt mentek el onnan Szabolcsal. A rendőrség tehát Elek és Sándort letartóztatta.

*** A holnapi Emke gyűlés végleges programja.** Nov. 13-án: D. u. 6 órakor zárt értekezlet a városháza tanácstermében. Ez értekezleten a közgyűlési tagok jogosultak megjelenni. Este 9 órakor ismerkedési estély a „Központi szálloda“ emeleti éttermében. (Étlap szerint). Nov. 14-én D. e. 10 órakor közgyűlés a varmegye ház disztermében. A közgyűlésen szótás és szavazás jogával az örökös tagok képviselői, az alapító és rendes tagok bírnak, a mennyiben esedékes kötelezettségeiknek eleget tettek. — Az igazoló jegyet jelentkezők alapján a központ és a fiók választmányok pénztárosai állják ki. Vendégeknek az erkélyüések tartatnak fenn. Jegyet válthatni a központi irodában. A közgyűlés tárgysorozata. 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Bizottság kiküldése. 4. Bethlen Gábor gróf emlékezete. Tartja Kun Géza gróf alelnök. 5. Róck Pál emlékezete. Tartja Sándor József t. alelnök-főtákar. 6. Évi jelentés előterjesztése. 7. A számvizsgáló bizottság jelentése. 8. Választások megejtése.

9. Egyesek és fiók választmányok eselleges indítványa, amennyiben az igazgató választmányhoz legalább 8 nappal előbb írásban benyújtottak. Délután két órakor közebed a „New York szálloda“ földszinti éttermében Terítékjegy ára 4 frt. Jegyek válthatók az egyesületi irodában. Este 7 órakor diszelsőadás a Nemzeti színházban. — Jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

A főiskolából vetjük a következő meghívót: A főgymn. önképző körnek f. hó 13. délután 5 órakor a gymn. V. oszt. tantermben tartandó rendes gyűlésére. Tárgysorozat: 1. Kovács Gyula 8. o. t. szavalja Petőfi »Egy gondolat bánt engemet« című költeményét. 2. Szilágyi Imre 7. o. felolvas. 3. Fráter Ernő bírálja »Leána« cz. verset. 4. Gerőcz Lajos 6. szavalja Tolnai »Földönfutó« című verset. 5. Balkányi Kálmán 6. o. felolvasa Tizian »Assunta«-ja című értekezését. 6. V. Nagy Gusztáv 7. o. felolvasa költeményeit. 7. Polgári Gyula 6. o. szavalja Petőfi »Élet vagy halál« című költeményét. 8. Birta István 7. o. bírálja Csokonay »Reményhez« címzett műdala fejtegetése« című értekezését.

*** Katonazene a Margitfürdőben.** A Margit fürdő disztermében f. hó 14-én vasárnap, valamint a bekövetkező ünnep és vasárnapi napokon d. u. 4 óratól 6-ig a helybeli 39 gyalogezred zenekara által sétahangverseny tartatik. Ajánljuk e kellemes egyedül szórakozó helyet a közönség figyelmébe. A Margit fürdő éttermében friss és izletes ételket szolgál ki a bérlo.

*** Törvényszéki végítárgyalások.** A debreczeni kir. törvényszék előtt a jövő héten 1897. november 15-16-17 november 20-ig az alább írt ügyekben lesznek végítárgyalások. m.: 1897. nov. 15-én hétfőn: Nagy Lajos ellen súlyos testi sértés büntetéseért, Csécsi Imre s társai ellen magánlak megsértéseért, Grósz Mór vétkes bukásért, Illés László s társai ellen súlyos testi sértés büntetéseért, 1897. nov. 17-én, szerdán: Kiss József s társai ellen lopás büntetéseért, Friedman Marton ellen vétkes bukás vétségéért, Porkoláb Imre ellen lopás büntetéseért, f. hó 18-án, csütörtök: Técsi József s társa ellen, lopásbüntetéseért, Salton Györgyné ellen, g. o. emberölés vétségéért, Vince Erzsébet ellen, lopás büntetéseért, ugyanazon napon ítélet hirdetések. 1897-én nov. 19-én pénteken: Jóna András s társa ellen, g. o. emberölés vétségéért, Póka Marton s társa ellen, közökirat hamisításért, Szikl András s társa ellen, rágalmazás vétségéért, Kovács Péter ellen, rágalmazás vétségéért.

*** Kleptomaniakus leány.** Marak Mari cseledeleány hosszabb ideig lakott Beceher t. Manó terménykereskedőnél s azalatt többféle dolgok veszték el a háztól. A cseledele nék egyszer mindent meglelték és eltávolították a háztól. A leány eltávozta óta még mindig több és több tárgy hiánya tűnt fel, sőt még a házban lakóknál is lopásokra jöttek rá, melyek a fenti leány ott szolgálása idején történtek. A leány volt gazdaja és a házbellek panaszára a kapitányság elrendelte a körözését.

*** Pörújítás a proviziós pörben.** A százezerforintos hírhedt proviziós pörnek megújítása nyilvánosságra kerülven, mindeőt értékes föltűnést keltett. Spitzer, Morzsányi és Mandl a Kuria megszüntető határozatának bírtokába Berl és Ollenderf ellen hamis vád miatt készültek följelentést tenni s ez volt az oka Berlék pörújítási kérvényének. Ujabb bizonyítékokat részben okmányzerüeket, részben szóbeliket becsajtottak az ügyészre rendelkezésére s ezek alapján indítványozta az ügyész a pörújítást s az újrafölvételi nyomozás elrendelése. A törvényszék az ügyészi indítvány értelmében határozott, az iratokat a nyomozás céljából kiadta Puskáriu Gyulának, a törvényszék erősekező vizsgálóbírájának, Puskáriu pár napig tanulmányozta a szövevényes bűnpör aktáit s azután vallomáseletre beidőzi Spitzer Gyula. Ugy lehet, hogy már rövid idő múlva hírt adhatunk a felújított proviziós pörnek szenzácziós fordulatáról, mely a bűnvizsgálat sikerének érdekében aligha lesz elkerülhető. — A vizsgálo bíró már elrendelte a bűnügyi zárlatot arra a százezer forintra, mely

Sptizeréket a tőzsde jogerős ítélete s a Kuria megszüntető határozata folytán megilletve volna s a melyet eddig csak azért nem vehettek fel, mint azt annak idején megirtuk, — mert a törvényszék egyszerűen megfedkedezett — százezer forintra zár alól való feloldásáról.

*** A Horgony-Pain-Expeller igaz. népszerű háziszerré lett,** mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hatfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvényénél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalom csillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járvány körnél, minő: a kolera, hanyóhasfolyas, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. — Ezen kitűnő háziszér jó eredményrel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40, 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevasárlás alkalmával mindig határozottan mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérendő és a »Horgony« védjegyre kérünk figyelni.

Táviratok

Az áruló Fiume.

Budapest, nov. 13. A »Debr.« ered. táv. A fumei rappresentanza, mint az már előre hírlott, tegnapi közgyűlésében testületileg lemondott s a város ekként vezetése nélkül maradt. Este pedig Magyarországon a lakása elé vonultak faktyakkal zenekar kísérettében mely a »Gottterhaltet« játszotta s az egész tömeg a császárt éljenezte. A magyarság körében az izgatótságot óriási:

A fumei Anket

Budapest, nov. 12. (A Debr. ered. táv.) Az e hó 19-én tartandó fumei értekezletre Fiuméből meg vannak hívva: Czizso János, volt podesta min. tanácsos, Maylander Mihály dr. podesta, Gelletich Miklós és Mohovich Emód dr. a képviselőtestület elnöke; dr. Rancich János ügyvéd, dr. Grossich főorvos városi képviselő; Vranyczany György báró birtokos, Minacsek János »Casino« patriotico elnöke, városi képviselő, dr. Dall Asta Szaniszló ügyvéd, Luppis A. F. a kereskedelem, kamara elnöke, városi képviselő Steinacker Arthur a keresk. kamara alelnöke és a hitelbank igazgatója, Kuranda Emil az »Adria« tengerhajózási társulat vezérigazgatója, Corosak János a magyar horvát tengerhajózási társulat elnöke, városi képviselő Maderspach Sándor nagykereskedő. Ezek közül nyolczan tagjai a képviselőtestületnek, harman pedig póttagjai, így csak a hitelbank igazgatója és az Adria vezérigazgatója állanak a képviselőtestület kötelekén kívül.

A delegációk.

Budapest, nov. 13. (A Debr. ered. táv.) A magyar delegáció hadügyi bizottságának előadója — amint halljuk — az ideán is Münnich Aurél doktort fogják megválasztani.

Terényi emléke.

B-Gyula nov. 13. A Debrecen ered. táv. Békésvármegye közig. bizottságának e hó 11-én tartott havi ülésében Lukács főispán meleg hangon emlékezett meg a bizottság kitűnő tagjának Terényi képviselőnek elhunytáról. Majd ányujtotta Hajdal István tb. főorvosnak a közig. bizottság regi tagjának az Ö Felsége által adományozott Ferencz József rendet. Ez az ünnepélyes actus alkalmat szolgáltatott a közig. bizottságnak a koronás király iránt érzett ragaszkodásának lelkesült nyilvánítására.

Színház.

Trilby.

— Színmű 4 felvonásban. **George du Maurier** regénye után írta **M. P. F. Fordította Fáy J. Béla.** Először adták a debreczeni városi színházban 1897 november 12-én.

Végre ide is érkezett! Az egész világot bejárt szenzációs drámaának nevezett hipnotikus produkció, a mely lázba hozta két birodalmat Debreczen színpadán és szívében egyaránt. Mert a tegnapi este után ez az utóbbi is ketségtelen. A haldokló leng el zsidó magával ragadta tegnap Debreczen tartózkodó természetű közönséget s megtörtént az, a mi igen de igen régóta nem fordult elő a színház kronikájában, hogy h u s z s z o r h i v t a k ki egy színészt azért, mert meghalt a színpadon!

Ez kell a mai közönségnek, úgy látszik. Pedig az ideges testalkatra nem nagyon épületes látvány az, a mit a színészek abban a bajától megfosztott bohém darabban végrehozni kénytelenek, mert ez már csakugyan olyan játék, a melyet meg kell eszmélni, azt átérzeni senkinek nem lehet, hogy szivgörcsökhöz percekig haldokoljon s órákon keresztül alva járjon s öntudatlanul cselekedjék. Ide akarát, erő és nem szív kell!

Nagy kíváncsisággal néztünk a tegnapi előadás elé, mert két olyan egyéniség vállalkozott ennek az akaratnak bemutatására, akiket eddig mint az érzelmeik művészeit tiszteltük, Komjáthy Svengalija és Halmi Margit Trilby-je egyaránt meglepetés volt előttünk minden részben s egyelőre talán elég is róla annyit mondanunk, amit már említettünk, hogy a harmadik felvonás után legalább huszszor hívták ki, s Halmi Margitot a negyedik végével is háromszor-négyszer.

De lássuk röviden a darabnak különben is rövidre vont meséjét, amely csak halvány képe a regénynek. Három fiatal angol festő együtt lakik s mindenik szerelmes a modelljükből a Quartier latin egyik bennszülött, ezért naiv fiatal leányába, O' Ferral Trilby-be, aki azonban a három közül csak Bilyt (Vidor) szereti. A leány a maga tanulatlanságában meg sem őrül, hogy Bilyt el akarja venni. Megirigyli azonban a boldogságukat Svengali egy a diakoknak zongorázgató lengyel zsidó, aki maga is szerelmes a leányba és az ideges sápadt szivbajos ember felhasználja a leány nagyravágását, rávez, hipnotizálja, ezzel hatalmába keríti, engedelmessé szolgájjává teszi, hipnotizáló állapotába megantítja énekelt, a világ leghíresebb énekesnőjévé műveli ki álmában. A leány csak akkor tud énekelni, ha Svengali rávez, a legkisebb zaj felébreszti, azért éneke alatt a terembe nem eresztene senkit, a későn érkező öt év előtti pajtasok tehát a foyerban várják az énekszám végét, ahonnan azonban látják és hallják szintén az előadást, a három angol felismeri Trilbyt, beszélni akar vele s megvárja a foyerban, a hová Svengali karján pihenés visszatér. Az angolok különösen Bily szolgálatják a lányt, de az csak nevet, Svengali pedig kijelenti, hogy neje nem emlékszik a multra s újra elmondhatja Trilbyvel Bily kezéről lemondó nyilatkozatát. Azonban újra énekszámát következik, a színigazgató elvezeti, Svengalit azonban a három angol nem ereszt, mert régi társuk Geckó (Haday) egy cigány, aki Trilby énekét kíséreni szokta, szintén szereti a lányt, aki álmában elárulta, hogy Svengali útni is szokta, felbőszíti e léne őket, a beteg embert ez haláláig izgatja, előfogják görcsei, közben Trilby belefog az énekebe, persze nem sikerül, a közönség kifutó, mire Svengali iszonyatos vergődések és börgések között az asztal tetejére vándoroz, azon végig nyulik, feje a közönség fele lecsúsz és meghal, Trilby visszatér, megismeri régi barátait, azonban az izgalom beteges teszi. A három angol elviszi a régi műterembe ott apolják s remény is van kigyógyulásához, ha Svengali nevét és alakját örökre eltüntetik előle. De ezt a sors nem engedi: a nagyravágás büntetést érdemel s a három angol egyik barátja, Zouzou postán valakitől meg-

kapja Svengali arcképét s elhozza a műterembe, a házmesterné, a kivel a Cirque Bashibozonqueban is találkoztunk mint jegyzetővel, Vinardné (Kiss Irén) figyelmezteti rá Trilbyt, aki magára maradván kinyitja a felakasztott dobozt s meglátja Svengalit a maga régi sápadt alakjában, merev nézésével (maga Komjáthy állott) újra hipnózisba esik, énekelni kezd, nem tud s a veréstől való félelem megöli.

Ez persze csak halvány vázlata annak, ami a színpadon történik. Nem említve a bohémvilág különféle jelenségeit, a kánkán táncot stb. maguk azok a részletek, amelyeket elmondunk, anélkül, hogy látnók, fel nem foghatók, el nem képzelhetők. Svengali haláláról már megemlékeztünk, de ki kell emelnünk a Trilbyt is, amely viszont amannak egyenes ellentéte, de nem kevésbé borzalmas.

Az előadás kitűnő volt. A két főszereplő aratta természetesen a legtöbb babert a Trilby a 3. felvonásban koszorút is, amelyet mint énekesnő a szerző rendelete szerint kapott, azonban a többiek is kitétek magukért. Vidor a szerelmes Billy szerepében teljesen elfogadható alakítást nyújtott, valamint jók voltak epizód szerepeikben a többiek Bartha, Taunav, Szathmáry, Szentes és Haday is, aki Rubos helyett játszott, legfőképpen pedig Kiss Irén, mint Vinardné. A 3. felvonásban Trilby francia dalát a színpadok mögött Serfőzy Zsuzsanna énekelte elég jól, egészen a végéig, ahol hamis hangot adott. A rendezés jó volt, Halmi Margiton a III. felvonásban gyönyörű selyem ruha volt festett girlandokkal, mely ötv. Stegmüllerné Garster m. művészi keze munkája csak azt nem hallgathatjuk el, hogy a Trilby lába a falon és a valóságban nem hasonlítottak egymáshoz.

A színház zsúfova volt, általános csudálkozásra roszul senki sem lett, pedig a darab a tulságig izgató. Ma, holnap, holnapután, valószínűleg még igen sokszor ismétlik.

KÖZGAZDASÁG

Rendelet

a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893: XXIII. t.-cz' végrehajtása iránt.

b) vendéglők, korcsmások, bortermelők és más egyének ezeket az italokat vagy szintén külön pincékben, illetőleg külön raktárakban, vagy legalább a pincékben, illetőleg a raktárak deszka vagy léczfallal elrekesztett külön szakaszban kötelesek elhelyezni, tehát a törkölybort, valamint a gyümölcsbort természetes borral vagy ürmösborral együtt ezek sem tarthatják;

c) mind a fenti a), mind b) pont alá tartozó esetekben az a pince, raktár vagy más helyiség, illetőleg annak azon elkülönített része, a melyben törkölybor vagy gyümölcsbor van elhelyezve, a bejáratnál, könnyen szembeötölő helyen alkalmazott s legalább 20 centiméter magas és 2 centiméter vastag betűkből álló: »TÖRKÖLYBOR«, illetőleg »GYÜMÖLCSBOR« felirattal látandó el.

A törkölybornál a fenti a), b) és c) pontokban körülírt módon az említett feliratok használatát mellett való külön raktározása minden körülmények közt feltétlenül kötelező, tehát még akkor is, ha az illető italok nem eladásra, hanem házi fogyasztásra vannak szánva.

2. Azokban a vendéglőkben, korcsmákban, kereskedésekben valamint általában minden olyan helyen, a hol törkölybort vagy gyümölcsbort arusítanak el vagy mérnek, az illető éttermek, ivószobák, vagy más üzleti helyiségek mindenikében allandóan és könnyen szembeötölő helyen: »TÖRKÖLYBOR-ELADÁS«, vagy »TÖRKÖLYBOR-KIMÉRÉS«, illetve »GYÜMÖLCSBOR-ELADÁS«, vagy »GYÜMÖLCSBOR-KIMÉRÉS« felirattal ellátott tablák alkalmazandók. Ezeknek a feliratoknak ebben az esetben is legalább 20 centiméter magas és 2 centiméter vastag betűkből kell allaniuk.

Ezenkívül az étlapokon (illetőleg itallapokon) és árjegyzékeken a borok mellett az elárúsított, illetőleg kimért törkölyborok és gyümölcsborok is feltüntetendők, még pedig közvetlenül a természetes borok mellett és ugyanolyan nagyságu betűkkel, mint a természetes borok.

3. A cognac-főzésnél a lepárolt borból visszamaradt ugynevezett bormoslékot borral, vagy a törvény 3. §-ában felsorolt egyéb italokkal egy pinczében vagy egy helyiségben tartani, bárkinek is, feltétlenül tilos.

A jelen §. 1. a), b), c), 2. és 3. pontjaiban foglalt rendelkezések megszegése — az 1879: XL. t.-cz, 1. §-a alapján — a jelen rendelettel kihágásnak és 25 frttól 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

11. §.

A törvény 5—6. §-aiban felsorolt kihágások feletti eljárásra és itélhetőzatalra az 1880: XXXVII. t.-ezikkben és az ennek alapján az 1880. évi augusztus hó 17. évi 38.447. szám alatt kiadott belügyministeri rendeletben*) megnevezett közigazgatási hatóságok illetékesek, u. m.

I-őfoku hatóságok:

a) községekben a főszolgabíró vagy az érte felhatalmazott szolgabíró;

b) városokban a rendőrkapitány vagy a tanács által e részben megbízott tisztviselő,

c) Budapest mindenik kerületében az illető kerületi kapitány.

II-őfoku hatóságok:

a) vármegyékben az alispán;

b) törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács.

c) Budapesten a főkapitány.

III-őfoku hatóság: a m. kir. belügyminister.

Két egybehangzó ítélet ellen is van fellebbezésnek helye.

12. §.

Az előző §-ban megjelölt elsőfoku hatóságok kötelesek éber figyelemmel őrködni a felet, hogy a közigazgatásilag hatáskörükbe tartozó területen, az 1893: XXIII. t.-cz., illetőleg a jelen rendelet rendelkezéseibe ütköző italok ne készítsenek, ne gyártassanak, se pedig forgalomba ne hozassanak, továbbá, — hogy a törvény, illetőleg a jelen rendelet által tiltott egyéb cselekmények el ne követtesse; másrészt kötelesek az elsőfoku hatóságok minden ígyekezetekkel oda hatni, hogy az elkövetett kihágások felfedeztessenek s elkövetők megfelelő büntetésben részesüljenek.

Folyt. köv.

CSARNOK.

Zónautazás.

Írta: **Hernády Emilia,**

Folytatás.

A Hary család komikus kétségbeesései tekint a jövővényekre, mert érzik, hogy míg ezek itt vannak, szó sem lehet alvásról, de még pihenésről sem.

A kis kutya vigan ugrándozik az ülésen s egész barátságosan sétál végig a virágos utriuhakon. A kis baba sirva, sivalkodva kapálódik, míg anyja a leányok pirulása közben bontogatja pólyáit.

Maliczózus udvariassággal kérdezik ki a fiatal asszonyt utazása czéjára felől, remélve hogy csak rövid ideig élvezik majd a kedves társaságot, de reméltükre értesülnek, hogy csak reggel felé lesz odahaza.

Bos-zuságokban behívták a férfiakat és reppant zajosan kezdtek mulatni, elczelni reggel óta tartó pechjük fölött. Jó és rossz viczekkel el is úzték szerencsésen álmokat, s hangozó jó kedvvel töltötték az éjszakát, hogy a szegény menyecske alig várta a reggelt, és vele a menekülést e furcsa társaságotól.

Végre reggeli hat órákor sápadtan, köcsosan, gyürrött ruhákban kiszállították őket,

*) L.: Magy. Rend. Tára, 1880. évf. 629 I.

mert mint a kalauz mondá, meg kell várni a vonatot, mely tovább viszi őket lefelé.

Négy teljes órát egy kis állomáson tölteni el!

Erre nem voltak elkészülve. Mit kezdjenek most?

Az eső egész éjjel szakadt s a regeli ködpárában olyan ez a nyomorúságos kis hely miot a Tövis Rózsika örök álomra kárhoztott vára.

Itt nem maradhatnak, még őket is elfoghatja a százados álom — ijesztgeti magát és a társaságot Irén.

Hosszas tanácskozás után elhatározták tehát, hogy bemennek a városkába a nevezetességeket megtekinteni. Ugy halották ők azt ez a szokás a sokat tapasztalt utasember az tán otthon elbeszéli a látottakat.

Utak is indultak a feneketlen sártengerben a látszólag csak kődobásnyira eső városkába.

Am az utak csak nem akart vége szakadni. A vendégmarasztó sarnak miatta, melyből a mamát sárczipóinek felaldozásával csak úgy rángatták ki. ellett biz ott több egy óránsi míg a piacra értek.

Az összes nevezetesség nem állt egyébből mint az egyetlen nagy üzletből, hol az ostornyél és a kandli cukor, meg az olajos vászon és gyomorerősítő közé eső minden kigondolható szükségletet fedezett a városka kevéssel beérő népe.

Zugó ódásukra békítőképpen hatott Kari diadalordítása, ki eles és éhes szemével a fel-fedezett óriási dinnyevárra hirta fel figyelmüket. Eppen dinnyeérés ideje lévén, száz számba avították a szekerék s csak egy mosolygott le róluk a sok szebbnél-szebb sárga és görögdinye.

A Hary-család kísérőkkel meg is ruhan ta mindjárt a szekeret s a nagy örömtől, hogy olcsó falathoz jának, feladva volt bamarosan a kiállott szenvedés.

Ott alkudoztak hat vagy másfél óra hosszat, élvezve a gyümölcs illatát, vegrá is két zsakra valót maguk után vitettek egy hatost igerve a hozatalért. A rossz gyomru ember is hozzájárult feleben a vételhez, mint mondá feleségének kedveskedik vele. Szörnyen mutató ajándék, nagy tömeg s még sem kerül többé az egész egy két forintnál.

Most ismét újabb elmerülés veszedelme között visszamentek az állomáshoz.

Mire lucskosan, térdig sárosan, az állomásra evickélnek, már csöngetnek s alig tudják a dínnyeket miket a paraszt suhanczok a földre szórtak, két-három hordár segítségével behordani és a haloszába dobálni.

Itt gyönyörködve tekintettek a csemegére csak a papa jegyezte meg sejtelmesen: — Husz krajczár meg hatvan krajczár, annyimint nyolcvankrajczár.

Néhány óráig kellemes csevegés közben ragyogó napfényben, mely a Margit boldog arczan tükröződött a legelénkebben, ki a szikár fiatal ember vállára hajtva, leste annak ajkáról a mézes beszédet, utaztak. semmi újabb kellemetlenségre nem készülve el, egész otthonosan rendezkedve be.

Egyszerre csak valami sokszínű állomás-hoz érve, ismét csak azzal szakítja fel a kalauz az ajtót:

— Átszállni, 5 percz!

A Hary család eszeveszetlen kapkodja magára holmiját, utitáskát, esernyőket, kendőket folkapva, rohan ki a kocsiból, s igyekezik jó helyet kaparintani az új kocsikban.

Elhelyezkedve vérszkiáltás riasztja fel őket. A dínnyek!? hol vannak a dínnyek?

— Hamar hordart. Fuss Kari!

A papa Karival és két hűséges utitárssal rohannak az elhagyott kocsihoz, s a periron lézengő összes három hordár segítségével még az utolsó perczben is bele dobálták az induló vonatra.

— Kissé összeütődtek, de ha csak megmentetjük — sobajtja boldogan Haryné.

— Igen nyolczvan meg hatvan, annyi mint 1 frt 40 kr — visszhangozza férje, fejét csóválva.

Mire ismét úgy a hogy elhelyezkedtek, az alföldi hőség kezd türethetlenné válni.

Az ebéd ideje is közeledik és annyi ideig sehoh sem állt a vonat, hogy tisztességesen megreggelizhettek volna. Jó lesz hát néhány dinyét felvagni, éhséget is csillapít.

Haryné adja a háziasszonyt. Ügyesen felmetöli, a magvakat az ablakon kidobja és mindenkinek lenőtelező mosoly k séretében nyujt egy szelet sárgaoinyét.

Mohón kapnak utána, amint beleharahnak elfintorítják arcukat. Lopva tekintenek egymásra, de senki sem szólna egy rossz szót sem a sokat dicsért dínnyekre.

Folyt. köv.

Nyílt-tér.

Advertisement for Guber & János vas-arsen-víz. Leghathatósabb vas-arsen-víz vérszegénység, női, ideg- és bőrbetegség ellen stb. Dr. Braun, Chrobak, Kaposi, Neumann stb. egyet. tanárok által ajánlva. Eladás: MATTONI és WILLES BUDAPEST, Teréz-körút 37 és Diana-térde épület. Mattoni Henrik, Bécs és Franzensbad és minden gyógyszerárban.

Földbirtokra Törlesztéses kölcsönöket első helyre és váltó hiteleket második helyre ajánl és legrövidebb idő alatt igen jutányosan lebonyolít Balogh Ede DEBRECZEN, N.-Várad-utca 2125. sz.

H-alaku acél patkó-sarok. folyton éles, a legjobb styriai acézből, koronalepes lehetetlen, biztos járás által a lovat kíméli, használatban olcsóbb, mint a közönséges patkó-sarok. Árlapok ingyen és bérmentve, kapható KASZAB és BREUER Budapest, VI., Eötvös-utca 42. patkolóanyagok és csavarárgyár és minden jobb vaskezeskedésben.

Folyó hó 18 és 19-én és következőleg minden Csütörtökön és Pénteken sok ezer ruhakelme maradék félárban. ROSZTÉVŐRÖK női divat-áruházban DEBRECZEN, Kossuth-utca 3.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp. Ezen hírneves háziszer ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszárgatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

A női szépség kecsességét egyedül a jó fűző emeli! Első magyar orvosilag elismert mű mellfűző-gyár. GOLDSTEIN KAROLINA DEBRECZEN, Főtér. Ajánlja a legjobbnak elismert, saját gyártmányu alkalmi-, oldal- és hasfűzőjeit. Matiné fűzőm m. k. szabadalommal van ellátva, saját találmányom. Szám-talan orvos bizonyítja, hogy ezen fűző hivatva van némely rossz rendszer szerint készített fűző által előidézett testi betegségeknek elejét venni. Vidéki megrendelések 6 óra alatt készülnek. Képes árjeg zék ingyen és bérmentve. Nagy készlet és nagy választék.

